

Nationale Technologie- en industriestrategie

FME inzet verkiezingen 2021

Juli 2020

Nederland staat voor enorme economische en maatschappelijke uitdagingen. 67% bedrijven uit de technologische industrie heeft nu al te maken met een flinke omzetsdaling en bijna 42% van de bedrijven komt binnen één jaar in liquiditeitsproblemen. Daarnaast neemt de internationale concurrentie toe, nieuwe technologieën doen hun intrede en transitie op het gebied van digitalisering en verduurzaming wachten niet. Een volgend kabinet moet de economische basis op orde krijgen om een diepgaande crisis het hoofd te bieden. Productiviteit en innovatiekracht moeten omhoog en Nederland moet concurrerend, weerbaar, sociaal-inclusief en duurzaam zijn. Dit zou de ambitie moeten zijn van een volgend kabinet.

Gelukkig zijn we rijk, vindingrijk. Zo ontwikkelen studenten een beademingsapparaat, maken we van een snorkel een masker voor de IC, zorgt een beddenfabrikant voor mondkapjes. Wat we niet hebben, 3D-printen we zelf. En dankzij slimme technologie werken miljoenen mensen vanuit huis. Onze tech-bedrijven zetten alles op alles om de anderhalve meter samenleving mogelijk te maken.

*Tegelijkertijd moeten we oog houden voor de langere termijn. En moet die prachtige vindingrijkheid blijvend worden beschermd en gestimuleerd. **Een strategisch technologie- en industriebeleid is de kern van deze opgave.** De Europese Commissie heeft al plannen gepresenteerd en Duitsland praat over een Nationale Industriestrategie 2030. Nederland moet volgen, zodat we ons niet alleen uit deze crisis kunnen innoveren, maar ook op de langere termijn onze welvaart en welzijn kunnen veiligstellen. En dat in een duurzame wereld waarin iedereen kan meekomen.*

FME ziet drie kern succesfactoren die fundamenteel zijn in een succesvol technologie- en industriebeleid:

Economische succesfactor: EEN NATIONALE GROEICOMMISSIE

Sociale succesfactor: EEN DOORBRAAK OP LEVEN LANG ONTWIKKELEN

Kennis succesfactor: EEN TECHNOLOGIEBERAAD

Economische Succesfactor: **NATIONALE GROEICOMMISSIE**

Door onze goede positie op het gebied van innovatie staat Nederland op de vierde plek op de wereldranglijst van meest concurrerende economieën. Hoewel onze uitgangspositie dus sterk is, is niet gezegd dat wij na de crisis naar diezelfde positie terugkeren, laat staan dat we op deze ranglijsten kunnen stijgen. Het ontwikkelen van en investeren in sleuteltechnologieën was in opbouw en krijgt nu een klap te verwerken. Dit terwijl wij ons uit de crisis moeten innoveren. **Investerings in innovatie moeten sneller en voortvarender worden uitgevoerd.** Het kabinetsplan voor een Investeringsfonds en de uitwerking van de Groeistrategie winnen daarom aan urgentie. Grote transitie en toenemende mondiale concurrentie wachten niet. Binnen het Investeringsfonds moet de focus liggen op technologie-evenwicht: investeer zowel in nieuwe doorbraaktechnologieën als in technologieën waarop Nederland al sterk is (o.a. nano en micro-elektronica). FME pleit daarom voor een Nationale Groeicommissie. Deze commissie dient als dialoogplatform tussen overheid, inhoudelijke experts, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. De Nationale Groeicommissie zou de volgende elementen moeten bevatten:

- De commissie spreekt over onderwerpen die raken aan de thema's productiviteit, innovatie en ondernemersklimaat. Te denken valt aan aanbestedingen, valorisatie, exportfinanciering, het monitoren van afhankelijkheden in toeleverketens, technologieontwikkeling of andere thema's die in de Groeibrief aan de orde komen. Een permanent dialoogplatform op hoog politiek niveau (onder het voorzitterschap van de minister-president) en werkend vanuit de quadruple helix (Overheid - bedrijfsleven - onderwijs - maatschappelijke organisaties) geeft de Groeistrategie een zichtbaar anker, beleidsmatige coherentie en inhoudelijke voeding uit de praktijk. Ook borgt het draagvlak en creëert het regie en sturing bij de uitrol van de Groeistrategie.

Sociale succesfactor: **EEN DOORBRAAK OP LEVEN LANG ONTWIKKELEN**

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de samenleving, en dus ook voor de arbeidsmarkt. Kwetsbare groepen kunnen door de coronacrisis extra hard worden geraakt. Hierdoor worden wendbaarheid, weerbaarheid en duurzame inzetbaarheid belangrijker dan ooit. Tegelijkertijd biedt de crisis ons ook kansen om innovatief te zijn en om maatschappelijke uitdagingen op te lossen. Deze

veranderingen stellen het aanpassingsvermogen van mensen en organisaties op de proef. Iedereen zal zich moeten blijven ontwikkelen zodat we de uitdagingen en transities aan kunnen. Leven lang ontwikkelen biedt hiervoor een sleutel, maar dit is makkelijker gezegd dan gedaan. Ook het huidige kabinet geeft in het regeerakkoord aan een doorbraak te willen, Commissie Borstlap kwam met voorstellen en het thema stond centraal in de brede heroverwegingen, maar het deltaplan ontbreekt. Door de grote hoeveelheid spelers die hiervoor aan zet zijn is dit ook niet gemakkelijk. Het is immers niet alleen aan de overheid. Leven lang ontwikkelen valt of staat bij de mate van samenwerkingsbereidheid van de kerndepartementen (EZK, SZW, OCW en FIN), de verschillende onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en allerbelangrijkst: het individu. Wij roepen politieke partijen op om ervoor te zorgen dat de transitie er nu echt komt. Er is te lang gepraat. Wij moeten samen de krachten bundelen en er voor zorgen dat iedereen in Nederland kan blijven leren en blijven meebewegen met de arbeidsmarkt, continu.

Kennis succesfactor: EEN TECHNOLOGIEBERAAD

In de afgelopen kabinetsperiode zijn we geconfronteerd met grote maatschappelijke uitdagingen, denk aan de energietransitie, stikstofcrisis en de coronacrisis. Uitdagingen waar technologie een cruciale rol speelt in de oplossing van het probleem. Echter ontbreekt het aan kennis bij ministeries over de technologieën die reeds beschikbaar zijn, maar ook over technologieën die eraan komen en de ontwikkelingsbehoeftes die daarbij komen kijken.

Vooropgesteld moet worden dat het voor een ministerie moeilijk is om op de hoogte te zijn van de laatste mogelijkheden van nieuwe technologieën. Technologieën ontwikkelen zich immers razendsnel. Voordat beleid is gevormd, dienen zich weer nieuwe technieken aan. Deze kennis kan een ministerie niet intern opdoen omdat het hierbij gaat om praktijkkennis en niet om theoretische kennis. Het is daarom zaak dat een ministerie deze actuele kennis extern opdoet vanuit bedrijven die dagelijks bezig zijn met het ontwikkelen van nieuwe innovaties.

FME pleit daarom voor een technologieberaad waarin het bedrijfsleven de overheid adviseert over stand van technieken: van technieken die op dit moment bedacht worden tot en met technieken die nu al worden toegepast. Daarbij adviseert het technologieberaad ook over de ontwikkelingsbehoefte van technologieën. Deze behoefte is namelijk sterk verschillend voor technieken die zich in de ontwikkelings-, opschalings-, of implementatiefase bevinden. Door middel van het ontwikkelen van subsidieregelingen, aanpassingen in wet- en regelgeving en slimme manieren van aanbestedingen kunnen deze technieken de kampioenen van morgen worden. Door het technologieberaad is de overheid op hoogte van kansen die technologie biedt en kan men hierop haar beleid laten aansluiten. Ons voorstel:

- Organiseer binnen elk ministerie 2 keer per jaar een technologieberaad rond grote maatschappelijke uitdagingen waarbij bedrijven en brancheorganisaties worden uitgenodigd die kennis in huis hebben over de nieuwste technologische ontwikkelingen op het betreffend thema.
- Op de agenda staat wat de nieuwste ontwikkelingen zijn en welke knelpunten er gezien worden, nu of in de toekomst, voor de inzet van deze technologie voor maatschappelijke uitdagingen. Welke maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben bedrijven bij de uitrol van de technologie? Wat kan de overheid doen om opschaling te versnellen? Hoe kan beleid en regelgeving toekomstbestendiger worden gemaakt.

Afsluitend

Mochten er naar aanleiding van deze analyse vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met FME Public Affairs adviseur Adriaan Andringa (adriaan.andringa@fme.nl 06-28165259).